

PERIODICALS

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 06-14-17

Iki valstybės atkūrimo jubiliejaus liko 245 dienos

LIETUVYBĖ

– ne valstybės, o tautos turtas

Jurgis Didžiulis su smagiąja „Jievaro“ grupe iš Atlantos šokių šventėje Baltimorėje, 2016.

Jurgis Didžiulis

ŠIAME NUMERYJE:

„Baltojo avino“ istorija – 3 psl.

„Sudie, mokyklėlė, sveika, vasarėlė!“ – 5 psl.

DRAUGAS

Mano laikraštis
nuolatinis,
patikimas,
mus rišantis.

RASA KAZLAS

Kai šiandien Lietuva išgyvena demografinę krizę, kai jos piliečiai keikia šalį ir vyksta svetur ieškoti ne tik gardesnio kėsio, bet sprunka iš savo Tėvynės ir dėl psichologinio mikroklimato, neteisybės, iškreiptų bendruomeniškų santykių, Lietuvoje vis dar lieka nuostabių žmonių, kuriems ši šalis yra neišsenkančių galimybių šaltinis, išpūdinga gamta viliojanti žemė, kurioje svarbiausias kriterijus yra tai, kad tu gali būti jos tikras šeimininkas ir mylėti ją net ir su didžiausiais trū-

kumais. Tokią Lietuvą, savo protėvių gimtinę, prieš septyniolika metų atrado atlikėjas, dainų ir muzikos autorius, prodiuseris, visuomenės veikėjas **Jurgis Didžiulis**. Gimęs ir augęs Kolumbijos sostinėje Bogotoje, Jurgis yra trečios kartos išeivis iš Lietuvos, kuris grįžo į savo senelių žemę, čia vedė ir čia augina savo vaikus. Jurgis – vienas tų lietuvių išeivių, kuris nėra abejingas, kokia bus Lietuvos ateitis, jam svarbu, kokioje šalyje gyvens jo vaikai, anūkai. Todėl visai neatsitiktinai pastaruoju metu yra labai įsitraukęs į naują savo projektą „To be LT“.

– 6 psl.

Absolventės pedagoginė praktika lietuviybės židinyje

MONIKA RUPŠYTĖ

Baigusi istorijos studijas Lietuvos edukologijos universitete, norėjau pamatyti ir pažinti pasaulį. Susidomėjau švietimo ir mokslo mainų fondo siūloma programa atlikti absolvento praktiką išeivijoje. Tuo metu dar rašiau bakalauro darbą apie išeivijos mokslininką – Šventojo Rašto vertėjo A. Rubšio pedagoginę veiklą. Siekiant pateikti platesnį kontekstą, teko nagrinėti E. Aleksandravičiaus ir I. Dapkutės knygas, skaityti archyvuose išeivijos laikraščius. Likau sužavėta emigrantų patriotizmu ir užsispyrimu išsaugoti savo tautinę tapatybę, gyvenant svetimoje šalyje. Tai dar labiau mane motyvavo dalyvauti konkurse. Likimas buvo palankus – po kelių savaičių gavau laišką, jog Lietuvių mokykla Vašingtone siūlo atlikti absolvento praktiką.

Jau rugpjūčio pabaigoje pradėjau krautis lagaminus, tai pirmas kartas, kai ruošiausi išvykti tokiam ilgam laikui. Jau kitą dieną po skrydžio kitoje pusėje Atlanto skubėjau į Mokslo metų pradžios šventę. Mokiniai, vilkintys tautiniais drabužiais, besišypsantys, džiaugėsi susitikimu.

– 10 psl.

Istorijos mokytoja Monika Rupšytė.

Aistės Ray/Bee Me Photo nuotr.

Gamtos dėsniams žmonės paklūsta net tada, kai kovoja prieš juos – Johann Wolfgang von Goethe

NUOMONĖS, KOMENTARAI

Neramios ir keblios JAV prezidento dienos

JERONIMAS TAMKUTONIS

Praėjusią vasarą, prasidėjus prezidentiniams rinkimams ir milijardieriui Donald Trump panorus tapti JAV prezidentu, pasibaigė Amerikoje normalūs laikai ne tik politikams, bet ir paprastiesiems piliečiams. Respublikonų kandidatas D. Trump, priešingai negu kiti buvę kandidatai, beveik kas dieną svaidė iki šiol žmonėms negirdėtus pažadus apie ateinantį gerą laikotarpį. Jis siūlė įgyvendinti viską, ko tik Amerikos gyventojai nori, pvz., – grąžinti jau kitur išsiųstus darbus ir sukurti visiems laimingą ir turtingą gyvenimą. Tai būtų tas pats, kaip grąžinti kiekvienam praėjusią jaunystę. Nenuostabu, kad daugelis žmonių susižavėjo jo pažadais, o TV ir kita žiniasklaida sekė jo beveik kiekvieną žingsnį. Tuzinai „žinovų“ ir korrespondentų komentavo jo kiekvieną pažadą.

Laikas savotiškai vertina ir pasveria žymiausių veikėjų elgesį, – jis parodo jų ir kitą pusę. Jau laimėjęs rinkimus D. Trump nepasikeitė. Jis, tartum imdamas pavyzdį iš buvusios kompartijos, toliau žarsto pažadus. Nustebinti kitų kraštų vadovai, matydami JAV prezidento elgesį, kantriai laukė jo

tolimesnių veiksmų. Netrukus paaiškėjo, kad jo anksčiau kartoti pažadai atšaukti „Obama Care“ ir pastatyti sieną su Meksika, įstrigo pačių respublikonų kontroliuojamuose Atstovų rūmuose. Jo paties pažadą pakeisti Šiaurės Amerikos laisvos prekybos sutartį su Meksika ir Kanada, nes ji esą skriaudė Amerikos piliečius. Kanados ministras pirmininkas pavadino tai nevertu dėmesio. Viešos kritikos sulaukė meksikiečių kilmės teisėjo žeminimas. Pati žiniasklaida, mėnesius gaudžiusi D. Trump pareiškimus, pamažu suprato, kad dauguma jo pažadų nėra realūs ir priėjo išvados, kad neverta daug dėmesio skirti jo pareiškimams „Twitter“.

Respublikonų vadai – tiek Atstovų rūmuose, tiek Senate – matydami, kad Prezidentas Trump mažai supranta apie JAV valdymą, nenori viešai jo kritikuoti, „leisdami jam pasiimti tiek laisvos virvės, kad jis pats ja susipančiotų“. Tuo tarpu demokratai, matydami jo netašytą elgesį ir viešus klaidėjimus, trina iš džiaugsmo rankas.

Per visą D. Trump prezidentavimo pusmetį kaip koks šleifas velkasi jo palankumas Rusijai ir jos Prezidentui Putinui. Jo nuolatiniai pareiškimai apie gerą rusų elgesį tarptautiniuose santykiuose atkreipė kai kurių politikų ir žiniasklaidos dėmesį. Paaiškėjo, kad ir jo štabo nariai (P. Manafort, gen. M. Flynn ir jo žentas J. Kushner) susitikinėjo su rusų

atstovais – ir prieš, ir po prezidentinių rinkimų Amerikoje. Į visus tokius priekaištus Prezidentas Trump atsako, kad tai yra „raganų medžioklė“ (witch hunt), tačiau tai jo kritikų nenutildo, o sulaukia dar daugiau žiniasklaidos ir visuomenės dėmesio.

Kai Prezidentas D. Trump drastiškai ir netikėtai atleido FBI direktorių J. Comey, Amerika buvo tiesiog sukrėsta. Čia visu aštrumu iškilo D. Trump nesuvokimas skirtumo tarp verslo ir valstybės valdymo. Verslo pasaulyje visi yra atskaitingi verslo savininkui, valstybės tarnautojai yra atskaitingi JAV Konstitucijai. D. Trump reikalavimas, kad federalinis pareigūnas būtų jam lojalus, išėjo į viešumą. Esant tokiai padėčiai ir negaištant laiko Teisingumo departamentas paskyrė specialųjį prokurorą, kad šis tirtų D. Trump santykius su Rusija. Pareikšti kaltinimai prez. Trump yra dideli ir svarbūs – tai jo galimi santykiai su rusais, kurie galėjo padėti jam laimėti Amerikos prezidento rinkimus. Tai primena prez. R. Nixon apkaltą.

Galbūt milijardieriai, koks yra Prezidentas D. Trump, galvoja kitaip negu paprasti, eiliniai žmonės, tačiau virš visų tų skirtingų galvojimų ir elgesio yra buvusio JAV prezidento A. Lincoln pranašiškas posakis, kad „you can fool some of the people sometime, but you can not fool all the people all the time“.

Lietuvos žaizda, kuriai nelemta užgyti

Prezidentė Dalia Grybauskaitė Gedulo ir vilties bei Okupacijos ir genocido dienų minėjimuose pagerbė sovietmečio aukų ir pasipriešinimo kovų dalyvių atminimą.

Šalies vadovė dalyvavo iškilmingame Seimo posėdyje ir vėliavos pakėlimo iškilmėse Nepriklausomybės aikštėje, vėliau prie paminklų politiniams kaliniams ir tremtiniams atminti pasakė kalbą.

Pasak Prezidentės, birželio 14-ąją mūsų tauta susidūrė su kryptingai suplanuotu genocidu. Tai žaizda, kuriai nelemta užgyti. Ją visiems primena ir kasmet į Sibirą keliaujantis jaunimas, šiandien liudijantis istorinę atmintį.

Valstybės vadovė pabrėžė, kad šiandienos Lietuvą įkvepia tremtinių neapsakoma vidinė jėga ir tikėjimas laisva Lietuva, troškimas sugrįžti iš lagerių į Tėvynę, į prarastą žemę ir namus. Todėl prasmingiausias paminklas visoms okupacijos aukoms yra laisva, žmogiškumą ir teisingumą ginanti Lietuva.

Prezidentės teigimu, birželio 14-oji – ne tik gedulo, bet ir vilties diena. Tos vilties, kuri net sunkiausiomis akimirkomis padeda išgyventi. Kai turime tokią praeitį ir tokią patirtį, labai gerai suvokiame, kokios ateities norime Lietuvai.

1941-ųjų birželio 14-ąją sovietų represinės struktūros į 15 ešelonų sugrūdo 17 500 vyrų, moterų, senelių, vaikų ir kū-

Okupacijos, genocido ir sovietmečio represijų aukų pagerbimo ceremonija prie paminklų politiniams kaliniams ir tremtiniams Aukų gatvėje. Martyno Ambrazo nuotraukos

dikių. Daugelis jų negrįžo. Minėjimo dalyviai tylos minute pagerbė visus nukentėjusiuosius nuo okupacijų.

„156 000 įkalintų. 131 600 ištremtų. 50 000 sušaudytų, žuvusių, mirusių nuo bado. Bet ar gali skaičiai atskleisti kiekvieno jų gėlą, kančią, netektis, skausmus? Šią gilią tautos žaizdą liudija čia su mumis esantys tremtiniai“, – sakė LR Seimo pirmininkas V. Prancietis.

Renginio metu kalbėjo Kaišiado-

rių vyskupijos generalvikaras monsinjoras Algirdas Jurevičius, Seimo nariai Stasys Jakeliūnas, Radvilė Morčūnaitė-Mikulėnienė, labdaros ir paramos fondo „Jauniems“ direktorius, projekto „Misiја Sibiras“ vadovas Ignas Rusilas. Iš istorinės Kovo 11-osios salės kalbėjo ir Mažeikių rajono Židikų Marijos Pečkauskaitės gimnazijos mokinė, 2016 m. ekspedicijos į Krasnojarską dalyvė Samanta Uikytė. Sovietų tremtį pa-

tyrę Seimo nariai perdavė Lietuvos valstybės vėliavą projekto „Misiја Sibiras 2017“ dalyviams.

Atminimo valandos trečiadienį vyko prie Naujosios Vilnios geležinkelio stoties memorialo bei Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centre, Vilniaus arkikatedroje bazilikoje buvo aukojamos šv. Mišios.

ELTA

Minint Gedulo ir vilties dieną, projekto „Misiја Sibiras“ dalyviai surengė atminties akciją #IŠTARK #IŠGIRSK #IŠSAUGOK, kurios metu buvo skaitomos tremtinių ir politinių kalinių pavardės. Nuotraukoje TS-LKD partijos pirmininkas Gabrielius Landsbergis.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWSPAPER

Published on Tuesday, Thursday

and Saturday

except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by

the Lithuanian Catholic Press Society,

4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629-5532.

Tel.: 773-585-9500. Fax.: 773-585-8284

Periodical class postage paid at Chicago, IL

and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$150.00.

GARBĖS PRENUMERATA \$250.00

JAV – metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00

Pirma klase – \$340.00 • kartą per savaitę \$240.00

! Kanadą – metams \$390.00 (USD) • 1/2 metų \$210.00 (USD) • 3 mėn. \$110.00 (USD)

! Lietuvą ir kitas užsienio šalis oro paštu – metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00

! Lietuvą paprastu paštu – metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

Internetinė prenumerata – metams \$115.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA

JAV – metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00 • 3 mėn. \$48.00

! Kanadą – metams \$150.00 (USD) • 1/2 metų \$120.00 (USD) • 3 mėn. \$75.00 (USD)

! Lietuvą ir kitas šalis oro paštu – metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00, paprastu paštu – metams \$70.00

Mažindami pašto išlaidas, prenumeratos kvitų nesiunčiame. „Draugo“ prenumerata yra mokama iš anksto.

Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

Redakcija dirba kasdien nuo 8:00 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.

Administracija – skelbimai@draugas.org, administracija@draugas.org

Reklama – Audronė Kižytė, audreykizys@gmail.com, 630-805-1404

Nuo kūdikystės esu vadinamas „Baltuoju avinu“, nors oficialioje metrikoje esu įrašytas kaip Ram Maxivan. Metrikos, išduotos Ellwood City, PA, data yra 1997 m. kovo 14 d. Netrukus po to buvau atvežtas į Elkhart, IN. Apsigyvenau Bonanza Coach Corp. vietovėje, sakyčiau, tarsi „našlaityne“. Ten vieną dieną atvyko pagyvenęs ponas su žmona ir su mano globėjais tarėsi apie mano „išsūnįjimą“. Iš tikrųjų jie norėjo mane parengti naujam bei nuotaikingam gyvenimui. Už poros mėnesių pakeičiau savo įvaizdį bei užduotį, ir gegužės 28 d. tas ponas atvažiavo manęs pasiimti. Prieš išvažiuodamas išrašė čekį, bet jo sumos nemačiau. Tik vėliau patyriau, kad turėjau būti parduotas Japonijoje už 100,000 dol., bet nusišypsojo laimė ir likau Amerikoje.

Atsidūriau Lansing mieste, kuris yra Michigano valstijos sostinė. Šiomis dienomis nuo to įvykio sukanka lygiai dvidešimt metų. Dabar bandysiu papasakoti apie tai, ką atsimenu. Pirmausia mane nustebino, kad mano šeimininkai ir jų trys sūnūs kalbėjo man negirdėta kalba. Laikui bėgant pripratau, nes ilgose kelionėse valandų valandas jie grodavo kažkokio krašto muziką ir dainas. Jos buvo kitokios, nei girdėdavau per radiją. Tik vėliau sužinojau, kad ta kalba yra lietuvių.

Labai gerai atsimenu mūsų pirmąją kelionę iš namų. Apsukome kilpą aplink milžinišką Superior jūrą, kažkodėl vadinamą ežeru. Tai buvo mano pirmas išvažiavimas iš Amerikos, bet didelio skirtumo nepastebėjau. Tik buvo keista, kad važiuojant per sieną šunys mane uostė, bet nelojo. Atrodė, kad šunys Kanadoje yra mandagesni. Ir čia buvo graži gamta – miškai, upės, kriokliai. Kiekviena vakarą apsistodavome vis kitoje stovyklavietėje. Tuoj pastebėjau, kad mano šeimininkas kiekvieną vakarą užkurdavo laužą, bet nieko ant jo nekepėdavo. Jis tik prie jo sėdėdavo ir mąstydavo, o jo žmona vakarienę ruošdavo virtuvėlėje.

Pirma tikrai rimta kelionė įvyko po poros mėnesių – į Kanados Newfoundland ir Labrador provinciją. Šioje kelionėje teko keletą kartų plaukti laivu, nes Newfoundland yra sala. Plaukiant kažkodėl viskas suposi ir mane gąsdino. Tą kelionę ponia Gra-

„Baltojo avino“ istorija

Ką papasakotų „Baltasis avinas“, jei galėtų kalbėti

ROMUALDAS KRIAUCIŪNAS

Dodge Low Profile Camper
by BONANZA COACH CORPORATION

Mano portretas.

Šeimos archyvo nuotr.

žina įdomiai aprašė „Draugo“ laikraštyje (1999.02.11– 03.05). Skirtin-giausia kelionė per visą dvidešimtme-tį buvo kelionė į Meksiką, kur sutiko-me 2000-uosius metus. Keletai savaitių prisijungėme prie „čigonų“ ir sudarė-me 22-jų vienetų „karavaną“. Kelionės metu grandinėmis prirakintam prie traukinio platformos porą dienų teko važiuoti per tunelius ir aukštus tiltus. Tuo metu jaučiausi lyg be darbo, nors šeimininkams paruošdavau nakvynę ir saugodavau nuo uodų ir musių. O patį traukinį lydėjo du ginkluoti vyrai, saugoję mus nuo galimų plėšikų, kurie taip ir nepasirodė.

Po poros metų – 2003 m. – vėl išsi-rengėme į Kanadą. Šį kartą nusidan-ginome iki Yellowknife, Northwest teritorijoje, ir ten su tūkstančiais kana-

diečių sutikome Kanados Nepriklau-somybės dieną. Kanadiečiai tikrai moka kultūringai bendrauti ir džiaug-tis savo kultūra. Atrodo, kad mano šeimininką labai vilioja Kanada, nes kitais metais buvo pasirinkta Kanados sosti-nė Ottawa, o rudenį nusikasėme iki Winnipeg, Manitobos provincijoje. Ke-lionės tikslas buvo pasaulio baltųjų meškų sostinė, esanti Churchill mies-telyje, prie Hudson įlankos. Man ten ne-teko vykti, nes joks vieškelis ten neve-da. Mane paliko prie traukinio stoties, o šeimininkai toliau važiavo traukiniu.

Dėl gražių rudens spalvų išrekla-muotas traukinių maršrutas praside-da Sault Ste. Marie, Ontario provincijoje ir driekiasi į šiaurę. Žinoma, ten kelių nėra, tad mane vėl paliko trau-kinių stotyje, bet tik vienai dienai.

Paskutinė mūsų didelė kelionė vyko Lewis ir Clark ekspedicijos maršrutu, prasidėjusiu prie St. Louis, Missouri, ir pasibaigusiu Oregono valstijoje. Ke-liavome tik iki Montanos valstijos sie-nos, nes pritrūkome laiko. Ši kelionė supynė prieš du šimtus metų vykusią istoriją su po to vykusiais pasikeiti-mais indėnų ir amerikiečių santy-kiuose.

Čia paminėjau tik įdomiausias ke-liones. Būta daug kitų, trumpesnių, bet irgi įdomių. Keletą kartų šeimini-nkų sūnūs mane buvo pasiėmę kar-tu į krašto sostinę ir kitas vietas. Pa-staruosius keletą metų mano šeimini-nkas su manimi važiuodavo į šiaurinį Michigano valstijos pusiasalį pasitikti rudens. Tai buvo jo atgaiva nuo gyve-nimo tempo ir kasdienių rūpesčių. Saulei nusileidus pamėgau tradicinius lauželius ant Superior ežero kranto. Iš-mokau džiaugtis esamąja akimirka.

Pastebėjau, kad mano šeimininkas turi aplanką, kur sudėti visi mano do-kumentai. Ten radau knygutę, kur su-rašyti visi mano „sveikatos“ patikri-nimai, išvažinėti nuotoliai tarp patik-rinimų. Tuo susidomėjau ir aš. Sudė-jęs nuvažiuotas mylias, nustebau, kad per pirmąjį savo gyvenimo penkmetį nuvažiavau 55 733 mylias. Per kitą penkmetį – 25 370 mylias. Trečiąjį penkmetį susukau 15 934 mylias. Pa-galiau – per paskutinįjį penkmetį pri-sidėjo vos 8 963 mylios. Taigi, laikui bė-gant dariausi vis mažiau reikalingas, nes per pirmąjį penkmetį nuvažiavau daugiau nei per kitus penkiolika metų. Iš viso mano skaitliukas parodė 106 000 mylių. Mano sveikata yra gera, esu dar stiprus. Tuo tarpu mano šeimininkų sveikata jau ėmė riboti jų džiaugsmą, kuri patirdavo būdami su manimi.

Prieš keletą savaitių pastebėjau, kad šeimininkas pradėjo labai stropiai mane tvarkyti – valyti, išmesti susi-krovusį „turtą“, lyg norėdamas mane atjauninti. Jutau, kad kažkas bus. Ant mano langų užkabino plakatėlius, ko anksčiau nedarydavo. Netrukus po to pradėjo lankytis ir mane apžiūrinėti vi-sai svetimi žmonės. Kai kurie norėjo net su manimi pasivažinėti. Supra-tau, kad buvo nutarta man surasti naujus šeimininkus. Džiaugiuosi ta nauja proga toliau ištikimai tarnauti ir teikti malonumą kitai kartai.

Nuo redakcijos

Šiek tiek mažiau – nereikia blo-giau. Galbūt net atvirkščiai... Prasidė-jusi vasara ir pastaruju metu dar labiau sumažėjusi mūsų ir taip maža koman-da bando prisitaikyti. Nors šis numeris ir plonesnis, nei įprasta, kokybės – pa-žadam – neaukosim. Ir toliau pateiksi-me jums aktualią ir autentišką me-džiagą.

Tuo pačiu pasvarstykime kartu: galbūt vertėtų sujungti antradienio ir ketvirtadienio numerius į vieną? O gal norėtumėte vieno storo ir spalvoto sa-vaitinio „Draugo“... Ar vis dėlto – bū-tumėte už tai, kad laikraštis išeitų tris kartus per savaitę?

Ką benusprėstume (bendromis jė-gomis), žinome viena – kuo daugiau prenumeratorių, tuo stipresnis leidinys. Tad prašymas jums, ištikimiems „Drau-go“ skaitytojams: šią vasarą kiekvienas jūsų suraskite po vieną naują prenu-meratorių. Padvigubėjusi mūsų šeima bus didelė jėga!

Ispanijoje pristatyta Lietuvos dainų švenčių tradicija

Lietuvos ambasadorė Ispanijoje ir prie Pasaulio turizmo or-ganizacijos (PTO) Skaistė Aniulienė birželio 12 dieną atidary-dama nuotraukų parodą apie Lietu-vos dainų šventes PTO būstinėje Madride pakvietė visus apsilankyti Lietuvoje 2018 metais ir pamatyti šimtmečio dainų šventę.

Lietuvos ambasadorė parodą ati-darė kartu su PTO generaliniu sek-retoriumi Taleb Rifai.

S. Aniulienė pažymėjo, kad dai-nų šventės tradiciją ir simboliką Jungtinių Tautų švietimo, mokslo ir kultūros organizacija (UNESCO) yra pripažinusi Žmonijos žodinio ir nematerialaus kultūros paveldo še-devru. PTO generalinis sekretorius savo kalboje padėkojo Lietuvai už aktyvų išitraukimą į organizacijos veiklą.

Nuo 2003 metų Lietuva yra PTO narė ir aktyviai prisideda formuo-

Lietuvos ambasadorė Ispanijoje Skaistė Aniulienė ir PTO generalinis sekretorius Taleb Rifai atidarė nuotraukų parodą apie Lietuvos dainų šventes.

jant pasaulinę turizmo politiką. Šiais metais Lietuva kandidatuoja į PTO vykdomąją tarybą.

S. Aniulienė yra dirbusi genera-line konsule LR konsulate Čikagoje.
URM info ir nuotr.

RYTYS

Rytys – rytinis, iš rytų pučiantis vėjas. Puslapis „Rytys“ pristato JAV lietuvių naujienas iš rytų pakrantės valstijų.

Redaktorė Vaida Lowell • El. paštas: draugas.east.coast@gmail.com

Bostono lituanistinėje mokykloje nuskambėjo paskutinis skambutis

AUGUSTAS SENUTA

2017 m. gegužės 21 dieną visada prisiminsiu su pasididžiavimu. Tą dieną baigiau dešimtmetę Bostono lituanistinę mokyklą (BLM) kartu su šešiais bendraklasiais: Krista Auštraite, Ginta Avižonyte, Rasa Avižonyte, Ugnė Kurdeikaite, Aleksu Lapšiu ir Alandra Rich.

Nors gimiau Bostone, bet užaugau Washington, DC. Kai man buvo vieneri su puse metų, pradėjau lankyti Vašingtono Kristijono Donelaičio lituanistinę mokyklą. Ten baigiau aštuonmetę mokyklą, o diplomus Lietuvos ambasadoje mums įteikė ambasadorius. Prieš porą metų grįžęs gyventi į Bostoną, toliau mokiausi Bostono lituanistinėje mokykloje. Iš viso lietuviškų mokyklų suoluose praleidau apie 1 500 valandų.

Šventė prasidėjo iškilmingomis lietuviškomis Mišiomis Šv. Petro bažnyčioje Pietų Bostone, kur kunigas Steponas Žukas aukėjo šv. Mišias už mus, abiturientus. Po Mišių vyko iš-

kilminga mokyklos baigimo šventė. Abiturientus sveikino JAV Lietuvių Bendruomenės (LB) Naujosios Anglijos apygardos pirmininkė Regina Balčaitienė, JAV LB Bostono apylinkės pirmininkė Rima Girniuvienė ir mokyklos direktorė Gailutė Urbonaitė-Narkevičienė. Labiausiai įstrigo G. Narkevičienės pasakyti žodžiai: „Mes auginame ne kalbininkus, puikiai mokančius lietuvių kalbos morfologiją, sintaksę ir fonetiką, bet ugdome pasaulio lietuvių, lietuvių kalbos, istorijos ir kultūros puoselėtoją“.

Šventėje jaučiau tą pačią šiltą nuotaiką ir žmonių artumą, kuriuos jausdavau šeštadieniais pamokose ir mokyklos šventėse: buvau apsuptas mokytojų, šeimos, draugų ir bendruomenės. Tai žmonės, kurie per daugelį metų tapo mano lietuviško gyvenimo Amerikoje dalimi.

Mokyklos direktorė G. Urbonaitė-Narkevičienė ir direktorės pavaduotoja Eglė Šležas mums įteikė mokyklos baigimo atestatus. Krista, Ugnė, Alandra ir aš taip pat gavome vos prieš keletą dienų iš Lietuvos atkeliavusius Lie-

Bostono lituanistinė mokykla, pažymėjusi 68-uosius gyvavimo metus, išleido dar vieną abiturientų laidą. Pirmoje eilėje iš k.: mokyklos direktorė ir abiturientų mokytoja Gailutė Urbonaitė-Narkevičienė, abiturientai Krista Auštraite, Rasa Avižonytė, Alandra Rich, Ginta Avižonytė, Ugnė Kurdeikaite ir direktorės pavaduotoja bei abiturientų mokytoja Eglė Šležas. Antroje eilėje iš k.: kunigas Steponas Žukas, abiturientai Aleksas Lapšys ir Augustas Senuta.

tuvių kalbos lygio egzamino pažymėjimus. Ginta, Rasa ir Aleksas šį egzaminą laikė ir pažymėjimus gavo praėjusiais metais. Ugnė taip pat buvo įteikti JAV LB Švietimo tarybos piešinių ir rašinių konkursų 3-ios vietos pažymėjimai ir prizai. Ji tapo laureate abiejuose konkursuose.

Gavome įdomių abiturientiškų dovanų. Nuo šeimų kiekvienas gavome po Lietuvos audėjų rankomis išaustą juostą. Mokykla dovanojo nuotaikingus buvusio Bostono lituanistinės mokyklos mokinio Luko Narkevičiaus sukurtus marškinėlius.

Bendruomenė įteikė lininius maišelius su smėlio laikrodžiais ir Rūtos Šepetys knyga „Tarp pilkų debesų“. Lietuvių kredito unija „Taupa“ dovanojo po 50 dolerių, kaip pradinį įnašą į asmeninę sąskaitą „Taupoje“.

Bostono lituanistinė mokykla yra viena akademiškai stipriausių ir seniausių mokyklų JAV, šiemet pažymėjusi 68-uosius mokyklos gyvavimo metus. Ji man yra svarbi dar ir tuo, kad būtent čia beveik 60 metų mokytoja dir-

bo mano močiutė Liuda Senutienė, studijuodamas universitete čia mokytojavu mano tėtis Vytenis ir dabar joje dirba mano mama Danguolė. Sekdamas šeimos pėdomis nuo rudens ir aš pradėsiu dirbti mokykloje mokytojo padėjėju.

Tarp šiandien Bostono mokyklą baigiančių gimnazistų esu vienintelis, kuris gali palyginti dvi skirtingas lietuviškas mokyklas Amerikoje. Abi mokyklos yra labai panašios: ką mokiausi Kristijono Donelaičio lietuviškoje mokykloje, galėjau toliau tęsti Bostono lituanistinėje mokykloje. Taip pat pastebėjau, kad abiejose mokyklose dirba puikūs ir pasišventę mokytojai, abiejose mokyklose vyksta įdomios kultūrinės šventės su lietuviškomis tradicijomis ir svarbiausia – abi mokyklos turi tą patį tikslą – ugdyti ir puoselėti lietuviybę.

Mano manymu, seniausia ir svarbiausia lietuviybės dalis yra kalba. Mes saugojome šią retą indoeuropiečių kalbą labai ilgai. Per šimtmečius, per karus ir okupacijas lietuvių kalba galėjo išnykti, bet išliko.

Lietuvių kalba ne tik reta ir sena, bet ir graži. Man patinka kalbėti kalba, kuria beveik niekas nekalba čia, Amerikoje. Aš didžiuojuosi, kad kalbu tokia kalba, kurią labai mažai kas žino, bet kuri iš senųjų laikų neša gilią istoriją.

Lietuviškos mokyklos mane išmokė, kaip svarbu yra saugoti gimtąją kalbą. Be jos aš negalėčiau mokytis istorijos, nesuprasčiau liaudies dainų ir pasakų ir negalėčiau susišnekėti su šeima. Baigęs Bostono lituanistinę mokyklą aš ir toliau su pasididžiavimu kalbėsiu lietuviškai, žinodamas, kad ir aš prisidedu prie jos išsaugojimo.

Dėkoju visiems mokytojams, kad mane kantriai ir nuosekliai mokė. Ypač dėkoju mamytei ir tėveliui, kad nuo gimimo su manimi kalbėjo ir kalba tik lietuviškai. Dėkoju Bostono Lietuvių Bendruomenei ir mokyklai, kurios prisidėjo prie to, kad augčiau didžiuodamasis Lietuva.

Augustas Senuta – Bostono lituanistinės mokyklos abiturientas.

Abiturientas Augustas (antras iš k.) Bostono lituanistinės mokyklos baigimo dieną visada prisimins su pasididžiavimu. Kartu nuotraukoje – mama Danguolė, tėtis Vytenis ir sesutė Linutė. Danguolės Senuta nuotraukos

Iškilmingai į šv. Mišias atvyko Bostono lituanistinės mokyklos abiturientai Augustas Senuta ir Alandra Rich.

Mokslo metus Vincas Krėvė mokykloje vainikavo Šeimos šventę

IRINA MELIKOVA

Mes, atstovai iš Lietuvos, vadinami „mažieji ambasadoriai“ didelėje, įvairiautėje, įvairiakultūroje Amerikos šalyje, puoselėdami savo kalbą ir kultūrą, kalbėdami apie Lietuvą per šeimą ir per jos vertybes, visa tai perduodame savo vaikams iš kartos į kartą... Šeima yra vertybė kiekvienoje valstybėje, tai – mažoji visuomenės ląstelė, nuo kurios stiprumo ir vidinės sveikatos itin priklauso ir visos visuomenės sveikata ir gerovė.

Gegužės 21 dieną Pensilvanijos valstijos Vincas Krėvė mokyklos mokiniai, tėveliai ir tautinių šokių grupė „Aguonėlė“ rinkosi į Šeimos šventę Philadelphijos Šv. Andriejaus parapijos salėje. Skelbėme, jog parodysime ką mokame, švėsime Motinos ir Tėvo dienas bei užbaigsime šiuos mokslo metus.

Šeimos šventei mūsų visos mokyklos kolektyvas ruošėsi iš anksto. Tėveliai ir vaikai suko galvas, ką parodys per šventę. Mokytojos planavo, kokius pasirodymus jų klasės paruoš ir kuo galės pradiuginti žiūrovus. Bendromis jėgomis buvo sukurtas šventės scenarijus.

Šokių mokytoja Estera Washofsky gludino pasirinktų šokių žingsnelius. Mokytojos Erika Mateliūnienė ir Daiva Ševelienė papuošė sceną. Paskendę gėlėse scenos gilumoje puikavosi žodžiai: „Sudie, mokyklėle, labas, vasarėlė“. Sceną papuošė mokytojos Daivos Ševelienės išmoningai pagaminti žibintai.

Scenoje skambėjo mokinių eilės ir dainos apie mamą ir tėtį, smuiko, fleitos ir pianino garsai... Žiūrovus džiugino įdomi dainelė apie tėtį su „jonvabaliukų“ choro improvizacija, pritariant muzikos instrumentams: violončelei, smuikui ir gitarai. Vaikai ir kai kurie tėvai išdrįso parodyti savo talentus. Betgi taip mėgiamo futbolo į sceną neįneši...

Moksleivė Erika visus sužavėjo akrobatikos pratimais. Šventę vainikavo dainelės apie pavasarį, mamą ir mūsų mylimą šalį Lietuvą, kurioms akompanavo George Akerley. Visi šventės pasirodymai buvo palydėti džiaugsmingais plojimais, geromis emocijomis ir gražiais žodžiais.

Šią šventę taip pat pradiugino mokytojų Tautvilės Kazakevičiūtės ir Erikos Mateliūnienės iš anksto įrašyti ir Valdo Ševelio suredaguoti pokalbiai su V. Krėvės mokyklos mokinukais. Jie visiems susirinkusiems buvo parodyti dideliame ekrane. Vaikai atsakinėjo į tokius klausimus: kas yra šeima, meilė, laimė, draugystė; ką patinka veikti su tėveliais; kas nutinka, kai tėveliai supyksta; ką norėčiau pasakyti savo tėveliams.

Iš ekrano sklido atsakymai, kurie per triukšmą gal ir nelabai visiems buvo girdėti, bet spindinčios ir mieliausios akys, mokinių šypsenėlės, švelnios lūputės tarė gražiausius pasaulyje žodžius, skirtus mamai ir tėtiui, savo šeimai: „aš myliu savo mamytę, tu esi man pati geriausia“, „tėveliai man yra brangiausi žmonės pasaulyje“, „aš labai myliu mamą ir tėtį, noriu, kad jiems visada sektųsi ir kad jie būtų linksmi“.

Meilės supratimą vaikai taip vertino: kada patinka; kai apkabini; kai duodi bučki... Ir visi vaikai įvardijo, kad jiems labai patinka kartu su tėveliais keliauti, eiti pasivaikščioti ar į parduotuves, žaisti

Mažųjų klasė, vadovaujama Jurgitos Balis, dainavo daineles.

Žiūrovus džiugino dainelė apie tėtį su „jonvabaliukų“ choro improvizacija.

įvairius žaidimus, galiausiai net medžius pjauti ir valgi gaminti... O pabaigoje buvo tariami pažadai: „aš myliu, jus, tėveliai“, „aš geriau viską darysiu“, „aš klausysiu“, „aš daugiau žiūrėsiu sesę“...

Šventę baigėme padėkos pažymėjimais mokytojoms už atidirbtus metus ir įdėtą triūsą, o vaiku-

čiams buvo palinkėta pailsėti sekmadieniais, smagiai praleisti vasarą ir būtinai skaityti lietuviškas knygeles ir kalbėti lietuviškai.

Irina Melikova – Vincas Krėvė lituanistinės mokyklos direktorė

„Aguonėlės“ nariai puošė sceną.

Vincas Krėvė mokyklos mokiniai, tėveliai ir tautinių šokių grupė „Aguonėlė“ suorganizavo Šeimos šventę. Mokytojos Erika Mateliūnienė ir Daiva Ševelienė puošė sceną. Paskendę gėlėse scenos gilumoje puikavosi žodžiai: „Sudie, mokyklėle, labas, vasarėlė“.

Rengėjų nuotraukos

LIETUVYBĖ

– ne valstybės, o tautos turtas

Kur šįkart neša laivelis nenuoramą Jurgį?

Atkelta iš 1 psl.

Pirmasis šio projekto dokumentinis pasakojimas, fiksuojantis skirtingų generacijų lietuvių gyvenimą už Atlanto, didžiausią dėmesį telkia į lietuviybės išsaugojimą, savosios tapatybės paieškas. Pradėjęs kelionę nuo Amerikos, Jurgis su savo komanda žada aplankyti ir kitus po platų pasaulį išsibarsčiusius lietuvius.

Jurgi, kaip gimė mintis kurti projektą „To be LT“? Pirmoje dokumentinėje juostoje jam žinai Amerikos lietuvių iš skirtingų kartų, gyvenančius skirtingose JAV vietose. Pradėti šį projektą Tave skatino Tavo asmeninės patirtys, Tavo paties tautinės tapatybės išgyvenimai?

Sakyčiau, tapatybės ieškojimas – aktuali ir sena tema ir dar pridurčiau – gana svarbi tema. Žinai, gyvendamas Lietuvoje visus tuos septyniolika metų galvojau, kad jau esu išsprendęs šią problemą ir man nereikės grįžti prie to vėl. Deja, gyvenimas parodė, kad tai labai aktualu. Užsienio reikalų ministerijos atskingi darbuotojai man uždavė klausimą – ar nebūtų aktualu pakalbinti išeivių lietuvių bendruomenes, kadangi jos nebėra tokios, kokios buvo anksčiau. Gyvenimas keičiasi, keičiasi žmonės, keičiasi ir bendruomenės. Kaip testą padarėme vieną kelionę į Braziliją ir pamatėme, kad yra galimybė kurti panašų projektą ir ten. Ir kai vyko XV Lietuvių tautinių šokių šventė Baltimorėje, pratęsėme savo kelionę ir pažintis po JAV bendruomenes. Turėjome vieną tikslą – nustatyti, kas vienija mus, lietuvius. Iš pradžių galvojome, kad nuvažiuosime, susipažinsime, pabendrausime. O pabendravę supratome, kad yra didžiulė galimybė veikti, bet ir daug neišspręstų emocinių klausimų. Tiksliau – yra tokių emocinių duobių, kurios vis dar neužpildytos.

Mums Lietuvoje, žinoma, sunkiau matyti Amerikos lietuvių identiteto problemas, lygiai taip, kaip ir jiems sunku suvokti mūsų rūpesčius.

Mes kalbame apie labai gilią žaizdą, kurias paliko sovietų okupacija. Abiem pusėms. Tiek žmonėms, kurie gyveno Lietuvoje ir nenori pripažinti, kad buvo paveikti, taip ir lietuviams užsienyje sudėtinga susitaikyti su tuo, kad, panaikinus okupaciją, jie turėtų iš naujo „užtaisyti“ savo lietuviybę, kuri derėtų su XXI a. aplinkybėmis.

O kokia buvo paties tapatybės paieška ir kada supratai, kad nori kelti sparnus ir nutūpti Lietuvoje?

Kai gyvenau Bogotoje, laikiau save lietuviu, o kai

Tapatybės ieškotojas įsiveržė į Lietuvių dailės muziejų Pasaulio lietuvių centre Lemonte.

Asmeninio albumo nuotraukos

atvažiavau į Lietuvą, reikėjo gerokai pakovoti ir įrodyti, kad esu lietuvis. *Chebra* mane pradėjo priimti tik tada, kai pradėjau keiktis rusiškai (juokiasi). Žmonės juk paprastai tapatinasi su tuo, kuriame mato savo atspindį. Kai jie mato savo atspindį, sako – jis toks, kaip aš, tuomet mezgasi abipusis ryšys.

Kokių žmonių sutikai Amerikoje? Galbūt buvo atvejų, kurie Tave nustebino? Gal buvo tokių, kurie buvo labai nusivylę Lietuvos požiūriu į jus, kaip į Amerikos lietuvių?

Tai matyti visur, ir dėl to labai liūdna. Matai, ta naujoji – trečiosios bangos emigrantų karta jaučia gėdą, nors jie labai stengiasi savo tautinį identitetą išsaugoti. Dėl lietuviškų šaknų išsaugojimo siunčia vaikus į lituanistines mokyklas, dalyvauja lietuviškuose renginiuose, tačiau grįžę į Lietuvą yra verčiami jaustis nepilnaverčiais, nors tie žmonės savyje turi neišdildomą lietuviybės jausmą. Ir, žinai, kas yra keista su tais jausmais? Jie kartais nelogiški.

Aš žiūriu į tuos karo nublokštus lietuvius, antrosios – vadinamos „dipukų“ bangos išeivius. Kokios neįkainojamos buvo jų pastangos išsaugoti lietuviybę, mūsų tradicijas, gimtąjį žodį. Na, ir kas, kad jų vaikai, anūkai, proanūkiai jau ne taip kalba lietuviškai, bet jie kalba. Ir ateina kažkoks lietuvis iš Lietuvos, ir jie bijo prie jo kalbėti lietuviškai, nes vienas ar kitas žodis gali nuskambėti ne taip. ...ir dėl to labai liūdna. Jeigu atvirai – aš visa tai pats patyriau ir turiu nemažai draugų, kurie išvažiuoja į užsienius, vėliau grįžę į Tėvynę išgyvena panašius jausmus. Kurdamas šį projektą supratau viena – mums visiems reikia supratingumo ir meilės. Turi būti gyva mintis, kad mes priimtume kitus, kurie yra kitokie, ir kad nebūtų gėdos ar baimės jausmo dėl antraeilių dalykų, kad galėtume parodyti, kaip tikrai kiekvienam žmogui rūpi ir kaip mums visiems svarbūs ir tie, kurie gyvena ne šalia mūsų.

Gal teko pastebėti ryškesnių tautinio supratimo skirtumų tarp pačių emigrantų Amerikoje?

Aš manau, kad yra daug baimės. Kokios? Štai jums reikškins. Antrosios bangos Amerikos išeiviai iki šiol jaučia atsakomybę prieš pirmosios bangos emigrantus, kurie prigludę savo tėvynainius, bėgančius nuo karo, nuo sovietų režimo. Pirmieji išeiviai iš Lietuvos Amerikoje jau buvo sukūrę diasporos infrastruktūrą, buvo pakloję tvarius tautiškumo pamatus. Pastebėjau, kad „dipukai“ iki šiol nenori pasirodyti prasčiau už savo pirmtakus. Ir dabar, kai atvažiuo trečiosios bangos emigrantai, jie yra

visai kitokie. Jie neturi jokio tautinio streso. Jiems nekyla egzistenciniai lietuviybės klausimai, jie labiau atsipalaidavę, nes tėra ekonominiai bėgliai, siekiantys geresnio gyvenimo. Įsivaizduoju, kad senosios kartos žmonėms buvo sunku suprasti juos – jiems Lietuva buvo lyg viso gyvenimo svajonė, o šitie, atvykstantys, atvirkščiai – sako, kad Lietuva nieko verta, ten negalima išgyventi ir pan. Ir būtent toks pareigos, atsakomybės jausmo prieš savo tėvų žemę nebuvimas gimdė ryškia priešpriešą tarp dviejų kartų.

Tačiau džiugina kitas dalykas, kurį turiu paminti. Pastebėjau skirtumus po kelionės 2006 m. ir dabar, kai į Ameriką grįžau po dešimties metų. Nemažai trečiosios bangos išeivių yra labiau išitraukę į lietuviybės veiklą. Ir „dipukų“ karta suprato, kad naujieji emigrantai vis dėlto yra arčiau lietuviškos kultūros židinio, nes jie neseniai paliko Tėvynę. Ant ra vertus, trečiabangiai laiku suprato, kad kovoti ir palaikyti savus yra svarbu. Svarbu turėti ką paveldėti savo vaikams, kuriems tai suteiks tik išskirtinumą Amerikoje. Laikas parodė, kaip vėlyvoji lietuvių emigrantų karta yra tokia pati, kaip ir visų kartų lietuviai išeiviai, kurie visi bendrai kovoja tame pačiame fronte už tą patį. Bent toks man susidarė įspūdis.

Ar buvo plika akimi matomų stereotipinių Amerikos lietuvių emocinės būsenos apraiškų, konkrečių tautinės savirealizacijos paradigmos, kurios nuolat išlaiko pusiausvyrą tarp išlikimo ir išnykimo?

Tai buvo visa kelionė. Mano magistrantūros baigiamasis darbas buvo apie socialinę atsakomybę, kaip galimybę. Dirbu su verslo organizacijomis, kurios nori stiprinti bendruomeniškumą, visuomeniškumą savo įmonėse. Aš norėjau tas pačias žinias pritaikyti šitoje srityje ir šitame projekte. Nepakanka vien kalbėti lietuviškai, vaikščioti į lietuviškus renginius. Reikia ieškoti pozityvių kampų, kad būtų aišku, kaip žmogus viso to siekia. Palaipsniui supratau, kad yra labai gilių randų, kurie neišgiję iki šiol. Ir visame tame pajutau didelį skausmą, pajutau, per ką praėjo visi tie žmonės. Po to supratau, kokie buvo mano didelių potyriai, kaip jiems buvo sunku nešti tą lietuviybės estafetę ir perduoti mano tėvams, kaip buvo sudėtinga tėvams po to tai perduoti man. Tai savotiška našta.

Duosiu pavyzdį. Vaikas jaučia, kad yra amerikietis ar kolumbietis ir susitapatina su tais žmonėmis, kurie yra aplinkui, tačiau tėvai sako – ne, tu ne-

priklausai šitai bendruomenei, tu esi kitoks ir tau duosime sudėtingą vardą, kuris sunkiai ištariamas, ir tu būsi truputėlį kitoks ir tu turi visa tai išsaugoti. Man buvo labai įdomu susitikti su žmonėmis, kurie irgi visa tai išgyveno, per ką perėjau aš pats. Kai man suka-ko 30 metų, po to, kai teko pavarstyti psichologų kabineto duris, supratau, kad tos traumos nėra mano, jos buvo paveldėtos, jos priklauso trims kar-toms. Kas įdomu – tai nėra vien meilė Tėvynei, jos ilgesys, tai virsta pamažu šeimos drama. Tas aspektas man buvo labai įdomus. Ir būtent per šią pasku-tinę kelionę aš labiau susitapatinau su Amerikos lietuviais, nei su tais lietu-viais, kurie čia gyvena, nes jie praėjo per tuos pačius potyrius ir išgyveni-mus, kaip ir aš.

Ką galvoji apie dvigubą pilietybę ir nuo-monę, kad tai neišspręs demografinės kri-zės. Tu, kaip menininkas, kaip visuomenės veikėjas jau padarei didelį žingsnį link bendro išbarstytų po visą pasaulį lietuvių su-būrimo draugėn, ką šiuo klausimu turėtų pa-daryti politikai?

Aš esu tas žmogus, kuris į politi-nius procesus deda labai mažai vilčių. Aš manau, kad žmonės yra nusipelnę valdžios, kokią turi. Manau, kad po-kyčiai galimi tik per tautos švietimą. Žmonės pagaliau turi suprasti, kokie yra mūsų išskirtiniai bruožai, kodėl mes esame, kodėl išlikome per visas okupacijas, kas mūsų tėvams ir sene-liams buvo brangu ir ką mes norime

Su konsulu M. Gudynu ir LR generalinio konsulato Čikagoje darbuotojomis.

nė yra gyva, tik reikia truputėlį jai nau-jos krypties, naujų idėjų, naujų vizijų, naujo oro. Ir jeigu tai atsitiks, tai jau bus tautos valia, o jeigu bus stipri tau-tos valia, tuomet ir politika seks iš pa-skos.

Esi optimistas, bet pateiksiu Tau pe-simistinį pavyzdį. Nesena istorija lietuvi-o emigranto berniuko, grįžusio iš Anglijos – lie-tuviškoje mokykloje dėl netaisyklingos kal-bos jį patyčioms pasmerkė net mokytojai. Tai pavienės istorijos, bet jos labai skaudžios. Ką turėtų padaryti Lietuva, kad pabėgę iš savo šalies žmonės atsigrįžtų į savo gimti-nę?

Visų pirma žmonės turėtų su-

džiausias vaidmuo lietuviybės išsau-gojime visais laikais teko moterims ir mūsų mamoms. Dabar lietuviškume išgalėjęs vyriškumas, manymas, kad viską padarysime per jėgą: „Na, vyrai, dabar susikaupiam, sukandam dan-tis ir darom!“ Ok, galima daryti, bet aš esu žmogus, kuris tiki harmonija tarp moteriškumo ir vyriškumo. Labai no-rėtusi lietuviško moteriškumo atgi-mimo. Reikia iš naujo permąstyti, kas yra lietuvis ir kas yra Lietuva, ir po to imti tai, kas yra tikra ir kas tinka XXI amžiui. Tai sudėtinga ir gili terapija.

Ko reikėtų Lietuvos visuomenei, kad ši galėtų judėti į priekį sparčiau ir sėkmingiau?

Reikia vienybės, rei-kia viešos diskusijos ir bendro visuomeninio mo-bilizavimo. Jeigu politikai prisidės, gerai, bet iš mano patirties, jeigu politikų pra-šai pinigų, tai turi rašyti daug ataskaitų, prisiimti daug atsakomybių, ir tas dalykas tampa toks nena-tūralus. Antras dalykas – nėra ilgalaikio išpareigo-jimo. Aš manau, kad tai nėra valstybės turtas, o tautos turtas. Mūsų iden-titetas yra tautos turtas, tautos kodas. Gali mus kontroliuoti įvairios ins-titucijos, bet vis tiek lieku prie nuomonės, kad iden-titetas yra už valstybės ribų. Kad būtų pripažintas, gražus ir tikras šis procesas,

reikia, kad žmonės patys sau užduotų klausimą, koks yra mano santykis su tauta, ir kad būtent jie pra-dėtų mobilizuotis. Šis mano projektas „To be LT“ turi tęstinumą, nes jis giliai groja emocijų stygomis. Žmo-nėms patinka, ir jie nori pa-žinti kitokią lietuviybę, nei mes esame pripratę matyti Lietuvoje. Paruošėme vaiz-do įrašą, kad žmonės apie mūsų projektą sužinotų kuo daugiau. Sieksime gau-ti finansavimą iš privačių fondų, asmenų, kuriems tai rūpi.

Jurgi, pats augai multi-kultūrinėje aplinkoje, buvai žmogus, išpildęs senelių ir tėvų lūkesčius, besąlygiškai integruodamasis į lietuvišką bendruomenę. O ar Tavo pali-kuonys išsiugdys visas lietuvi-o savybes? Ar elgiasi su savo vai-kais taip, kaip elgėsi Tavo šei-ma su Tavimi?

Čia yra kertinis klausimas. Turi-me daug draugų ir pažįstamų, kurie turi panašių tautinių problemų su vai-kais. Išvažiuoja gyventi į užsienį, at-siranda vaikai ir tada jau pradeda gal-voti, kaip čia išlaikyti tą lietuviybę. Mano šeimai yra šiek tiek lengviau, nes mes nuolat gyvename Vilniuje, tačiau yra sudėtinga, nes mano vaikai kalba tiek angliškai, tiek ispaniškai. Ir būna situacijų, kai jie su tam tikrais žmo-nėmis kartais nelabai nori būti lietu-viais. Ir man tas skauda. Reikia ne-mažai pastangų parodyti jiems, kas yra kas. Jeigu mes norime išlaikyti tai, kas mums šventa, kaip jau sakiau, rei-kia judėti prie lietuviybės norėjimo, bandyti juos užkrėsti ta lietuviybe, pa-rodyti, kad tai yra jėga, kad *faina* būti lietuviu, nes tu gali būti išskirtinis. Amerikoje pastebėjau, kad jaunajai kartai turėti tą lietuviškumą yra jėga, skirtingai nei man, kai aš buvau vai-kas. Man niekas nesakydavo, kad esu *kietėsnis* už kitus, nes esu lietuvis. O da-bar Amerikoje tokia hegemonija. Da-bar turėti kitokių šaknų, vadinasi, būti išskirtiniu ir labai reikšmingu. Ir matai, kad jauniems Amerikos lietu-viams tai patinka. Jie mielai lanko lietuviškas mokyklas, nori išmokti lietuvių kalbos. Tai ir man yra pavyz-dys parodyti savo vaikams, kad būti lie-tuviu yra jėga, užkrėsti tuo, kas yra ge-riausia lietuviškoje kultūroje, o ne priversti juos pagal mano nuožiūrą būti lietuviais.

Ar buvo paties bandymų su šeima iš-vykti iš Lietuvos?

Neatmetu to, kad visą laiką būsiu čia, Lietuvoje. Man Vilnius namai, la-bai myliu šitą vietą ir aš esu iš tų žmonių, kurie supranta, kad gyvenimą kuriu pats. Mano draugai kuria gyve-nimus užsienyje, bet yra kita medalio pusė, – o ar tu gali susikurti gyvenimą Lietuvoje? Dabar toji stigma perse-kioja tuos, kurie išvažiavo, tarsi išva-žiavai ir tapai blogu. Koks skirtumas, kur tu gyveni. Lietuvis kartais geres-nis yra už Lietuvos ribų. Važiuokit, bet nepamirškite, kas esate. Tai mano nuo-monė. Jeigu kartais netyčia gyvenimas pasisuktų ir atsirastų galimybė paga-yventi svetur, tikrai su malonumu tai priimčiau, bet, žinoma, niekada nepa-miršdamas kas esu, nepamiršdamas savo šaknų.

„Suktinis“ pasiruošęs Jurgį Didžiulį ant rankų nešioti...

perduoti savo vaikams. Žodžiu, turime suprasti, kas mus daro išskirtinius ši-toje didelėje tautų „šaikeje“. Aš manau, politikai į tai neatsakys, jie tuo klausi-mu bejėgiai. Turi būti į tai einama po truputį. Kodėl man patinka šis pro-jektas? Mes per emocinius potyrius esame labai skirtingi. Dar kas yra labai svarbu? Jeigu mes Lietuvoje priimtu-me tokią tiesą, kad yra žmonių, kurie myli savo kraštą, bet nelabai nori jame gyventi, kad yra žmonių, kurie išva-žiuoja, pabūna kažkur svetimame kraš-te ir grįžta vėl į savo šalį – tai būtų gra-žiausia Lietuvos ateities vizija. Mes juk nekalbame apie trijų milijonų nyks-tantį kraštą, o kalbame apie keturių, o gal net penkių milijonų pasaulinę ben-druomenę, kurioje yra daug iškilių ir nemažai gyvenime pasiekusių žmo-nių. Jeigu mes žiūrėsime į praeitį, tik bijosime ir manysime, kad mums rei-kia užsidaryti, matysime tik kažko-kias politines priemones saugoti savo šalies teritoriją. O, aš manau, jeigu žiūrėsime per pasaulio prizmę ir bū-sime drąšūs, kiekvienam Lietuvoje at-sivers graži perspektyva. Juk jūs iš mano filmo pastebėjote – bendruome-

prasti, kad „marožiškumas“ (*marozas* – slengas. J. Didžiulis kalba apie vi-suomenės narius, kurie elgiasi agre-syviai ir atšiauriai, ir tai būdinga visai posovietinei erdvei – aut. past.) yra liga, tai yra gydoma būseną. Ir tas *homo so-vieticus* yra iš prigimties *naglas, tūpas* (akiplėša, bukas, abuojas – vert. iš slengo kalbos, aut.past.), jis bijo ir ne-prisileidžia artyn kitų žmonių, kurie yra kitokie. Tai yra sovietų palikimas. Tai esame ne mes. Šimtmečių mūsų is-torija rodo mus buvus visai kitokiems. Manau, kad ne tik reikia išsivalyti tą seną palikimą, bet reikia būti ir šiek tiek pozityviems mąstymu, kad galime būti šiek tiek geresni. Tas vaikas, ku-ris šiuo metu išgyvena savo dramą, yra kovos lauko priešakinėje linijoje; tai frontas, ir ten reikia kovoti. Gali skam-bėti keistai, bet Amerikoje susidūriau su tokiu įdomiu fenomenu. Mūsų tau-toje yra labai stiprus moteriškumo pradai, kuriame slypi meilė bei em-patija. Turbūt visiškai neatsitiktinai Švč. Mergelė Marija tokią pagarbą vie-tą užima mūsų šamoneje, mūsų kata-liškame tikėjime. Ir kai kalbėjau su Amerikos lietuviais, pastebėjau, kad di-

Kaip jūs manote – lietuviai mes, ar ne lietuviai?

LIETUVA IR PASAULIS

R. Karoblis po vizito JAV

Vilnius (KAM.lt) – Europos saugumas išliks Jungtinių Amerikos Valstijų politikos prioritetu, tad Baltijos šalys gali būti tikros dėl kolektyvinės gynybos ir paramos”, – sakė Lietuvos krašto apsaugos ministras Raimundas Karoblis, po šią savaitę įvykusio vizito į JAV.

Pasak ministro, vieningą nuomonę dėl būtinybės stiprinti Europos saugumą rodo Senato ketinimas iki 5 mlrd. JAV dol. didinti finansavimą Europos patikinimo iniciatyvai (angl. European Reassurance Initiative), kuria finansuojama JAV operacija „Atlanto ryžtas” (angl. Atlantic Resolve). Pagal ją JAV siunčia papildomas pajėgas ir dislokuoja reikiamus pajėgumus Europoje.

Washingtonė R. Karoblis susitiko su respublikonu Marco Rubio, Senato gynybos reikalų komiteto pirmininko pavaduotoju Jack Reed bei senatore Cynthia Jeanne Shaheen, kurie vieningai patikino, kad Europos saugumas išliks JAV politikos prioritetu. Ministras pabrėžė, jog JAV suvokia didėjančią Rusijos grėsmę ir yra pasirengusi būtinybę stiprinti gynybą Europoje.

Astravo AE turėtų įvertinti tarptautiniai ekspertai

Vilnius (ELTA) – Lietuva per birželio 13–16 dienomis Minske vykstančių Jungtinių Tautų Europos ekonomikos komisijos Konvencijos dėl poveikio aplinkai vertinimo tarpvalstybiniame kontekste (Espo konvencija) šalių susitikimą siekia, kad būtų įkurta tarptautinė ekspertų grupė Astravo atominės elektrinės projekto poveikio aplinkai vertinimo (PAV) dokumentų turinio analizei. Lietuvos diplomatų teigimu, tarptautinė ekspertizė gali atskleisti tikrąjį Astravo AE aplinkosaugos ir branduolinės saugos problemų mastą.

Lietuvos vertinimu, tarptautinė ekspertų grupė turėtų įvertinti, ar Baltarusija laikėsi Espo konvencijos nuostatų ir kitų tarptautinių aplinkosauginių ir branduolinės saugos organizacijų reikalavimų ir rekomen-

Senatorius M. Rubio sakė, jog finansinė parama Europos saugumo užtikrinimui didės: „Finansinių resursų didinimas Europos saugumui yra aiškus JAV išsipareigojimas sąjungininkams tiek dėl V straipsnio, tiek dėl pagalbos didinant NATO sąjungininkų atsparumą Rusijos grėsmėms”.

Vizito metu JAV R.Karoblis taip pat susitiko su JAV Kongreso nariais, kurie priklauso „Baltijos grupei” (angl. Baltic Caucus). JAV Kongreso nariai išreiškė tvirtą paramą Baltijos šalių saugumui ir patikino remiantys tiek finansavimo didinimą, tiek JAV pajėgų buvimą Europoje. „Matyti Baltijos šalis laisvas – didžiulis malonumas. Rusija naudoja savo propagandą norėdama sugriauti mūsų vienybę. Norime dirbti kartu su jumis kovojant šiame dezinformacijos kare ir užtikrinant, kad šioje kovoje laimime mes”, – sakė Atstovų rūmų užsienio reikalų komiteto pirmininkas Ed Royce.

Viešėdamas JAV ministras atidarė JAV analitikos centro „Atlanto tarybą” (angl. Atlantic Council) kartu su Krašto apsaugos ministerija surengtą konferenciją „Gynybos ir atgrasymo ateitis Europoje”.

dacijų dėl aikštelės AE statybai įvertinimo ir parinkimo, dėl poveikio tarpvalstybinėms upėms ir geriamajam vandeniui, dėl panaudoto branduolinio kuro ir radioaktyvių atliekų valdymo. Taip pat – dėl demografinių charakteristikų aplink planuojamą AE vertinimo ir avarinės parengties ir dėl AE projekto atsparumo sunkaus lėktuvo kritimo atveju.

Lietuva laikosi pozicijos, kad Astravo AE projekto tarpvalstybinio PAV procesas su Lietuva lieka atviras, nes Lietuvos klausimai dėl AE saugos lieka neatsakyti, viešieji klausimai ir ekspertų konsultacijos nesurengtos. Remiantis Espo konvencijos nuostatomis, tokių objektų kaip atominės elektrinės statybos gali būti pradėtos tik atlikus tarpvalstybinį PAV, teigiama Užsienio reikalų ministerijos pranešime spaudai.

Sumažėjo oficialiosios emigracijos mastas

Vilnius (Mano vyriausybė) – Oficialiosios emigracijos mastas Lietuvoje sumažėjo – gegužę beveik pusė tūkstančio sumažėjo išvykimą deklaravusių žmonių, palyginti su balandžio mėnesiu.

Statistikos departamento pateiktais duomenimis, gegužės mėnesį išvykimą deklaravo 4 tūkst. 181 žmonės, 462-iam mažiau nei balandį.

Taip pat padidėjo atvykusių skaičius – gegužę į Lietuvą imigravo 2 tūkst. 124 žmonės. Balandį imigrantų buvo 1 tūkst. 770.

Emigracijos rodiklis sumažėjo po didelio šuolio į viršų metų pradžioje, kai išvykimą deklaravo apie 7 tūkst. žmonių.

Pernai dėl emigracijos į Vakarų Europą Lietuva neteko apie 30 tūkst. gyventojų. Dauguma emigrantų iš Lietuvos į Vakarų Europą išvyksta dėl didesnių algų, kai kurie ekspertai sako, kad emigraciją gali skatinti ir didelė pajamų nelygybė.

Sumažėjo emigruojančių iš Lietuvos, pagausėjo sugrįžtančiųjų. Delfi.lt nuotr.

Dėl emigracijos ir visuomenės senėjimo Lietuvos gyventojų skaičius sumažėjo nuo 3,7 mln. 1990 metais iki 2,8 mln. šiais metais.

Kai kurie ekspertai teigia, kad emigracijos skaičius padidėjo laikinai, nes išvykimą deklaravo dalis anksčiau emigravusių žmonių, kad išvengtų prievolės mokėti privalomojo sveikatos draudimo mokestį, kiti skubėjo į Britaniją iki prasidedant deryboms dėl jos pasitraukimo iš Europos Sąjungos.

D. Trump aptars konfliktą Ukrainoje

Varšuva (BNS) – JAV prezidento Donald Trump vizito Lenkijoje metu šalys aptars konfliktą Rytų Ukrainoje.

„Per vizitą Lenkijoje liepos 5–6 dienomis JAV prezidentas Donald Trump aptarinės Rusijos agresiją Rytų Ukrainoje”, – sakė Lenkijos užsienio reikalų ministras Witold Waszczykowski.

Ministras pažymėjo, kad susitikimo metu šalys neapsiribos Vidurio Europos regionu ir kad bus aptarti Varšuvos santykiai su Rusija bei Kijevo konfliktas su prorusiškais separatistais.

IS grėsmės nešiojamuose kompiuteriuose

Washingtonas (Diena.lt) – Izraelio vyriausybės šnipai išsiaiškino džihadistų judėjimo „Islamo valstybė” planus pasigaminti nešiojamuose kompiuteriuose paslepiausių bombų, kurias būtų galima panaudoti komerciniams laiviniams sprogdinti.

Nurodoma, kad šis Izraelio elektroninės žvalgybos pasiekimas buvo reta Vakarų šalių žvalgybos sėkmė kovoje su nuolat besivystančiomis, šifravimo sistemomis apsaugotomis ir socialiniuose tinkluose plėtojamomis šios ekstremistų grupuotės kibernetinėmis operacijomis.

Izraelio programišiams prieš mėnesį pavyko prasiskverbti į mažą Sirijoje veikiančią bombų gamintojų kuopelę. Per šią operaciją surinkta informacija tapo pagrindu kovo 21 dieną paskelbtam draudimui į lėktuvų salonus įsinešti nešiojamuosius kompiuterius ir bet kokius didesnius negu išmanusis telefonas elektronikos prietaisus per tiesioginius reišius į Jungtines Valstijas iš 10 oro uostų Turkijoje, Artimuosiuose Rytuose ir Šiaurės Afrikoje.

W. Waszczykowski patvirtino, kad JAV prezidentas į Lenkiją atvyks liepos 5-osios vakarą. Liepos 6-ąją D. Trump susitiks su Lenkijos prezidentu Andrzej Duda ir dalyvaus Trijų jūrų iniciatyvos posėdyje.

Be to, tarp svarbių susitikimo temų bus JAV ir Lenkijos bendradarbiavimas saugumo srityje – ir dvišalis, ir NATO.

D. Trump į Lenkiją atvyks prieš pat Didžiojo dvidešimtuko (G-20) viršūnių susitikimą, kuris liepos 7–8 dienomis vyks Vokietijos mieste Hamburge.

Izraelis informavo JAV apie savo kibernetinės žvalgybos gautus duomenis, kad minėta grupė kuria sprogs-tamuosius užtaisus, kurių nebūtų įmanoma aptikti per įprastas saugumo patikros procedūras, nes jie atrodytų kaip nešiojamųjų kompiuterių baterijos, nurodė dienraštis.

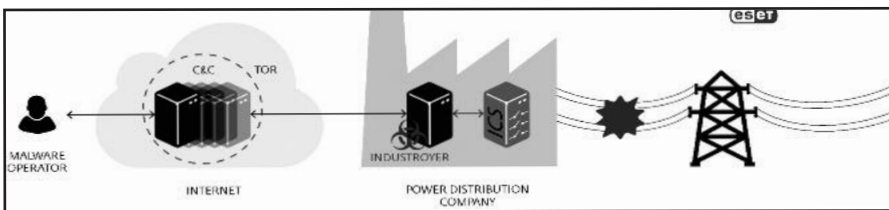
Žvalgybos gauti duomenys buvo išsamūs – netgi pavyko sužinoti, kokių būdu būtų detonuojamos bombos.

Jungtinėms Valstijoms paskelbus draudimą lėktuvų salonuose gabenti nešiojamuosius kompiuterius, panašų draudimą skrydžiams iš šešių valstybių paskelbė ir Didžioji Britanija.

Izraelio vaidmuo gaunant informaciją apie šią grėsmę iškilo į viešumą, kai JAV prezidentas Donald Trump pasidalijo žiniomis apie IS planus su Rusijos užsienio reikalų ministru Sergejumi Lavrovu per gegužės 10-ąją įvykusį jų susitikimą Baltuosiuose Rūmuose.

Tai, kad D.Trump atskleidė šią informaciją, sukėlė įtūžį Izraelio pareigūnams.

Sukūrė galingą kenkėjišką programą

„Industroyer” jau spėjo pademonstruoti ką gali – Ukrainoje. WeLiveSecurity nuotr.

Washingtonas (15 min.) – Internetiniai išilaužėliai sukūrė galingą kenkėjišką programinę įrangą, gebančią sutrikdyti elektros paskirstymo sistemos ar kitos itin svarbios infrastruktūros darbą, pirmadienį perspėjo dvi kibernetinio saugumo firmos, kurių viena šią programą sieja su Rusija.

Slovakijoje įsikūrusi antivirusinės programos ir kitus kibernetinio saugumo produktus kurianti bendrovė ESET skelbia, kad minėta kenkėjiška programinė įranga yra galingiausia nuo tada, kai buvo sukurtas „Stuxnet” – išilaužimo įrankis, kurį, kaip manoma JAV ir Izraelio žvalgyba sukūrė sa-

botuoti Irano branduolinę programą.

ESET ekspertai mano, kad programa, pavadinta „Industroyer”, buvo pernai gruodį panaudota vienai valandai sutrikdyti elektros tiekimą Ukrainos sostinėje Kijeve.

Ataskaitoje apie „Industroyer” programą, kurią taip pat paskelbė kibernetinio saugumo kompanija „Dragos”, teigiama, kad ši programa yra siejama su Rusijos internetinių išilaužėlių grupe „Sandworm” („Smėlio kirmias”), susijusia su Rusijos vyriausybe.

Skelbiama, kad šiek tiek pakoreguota ši programa pajėgi pakenkti ir Šiaurės Amerikos elektros sistemai.

IS ragina pasinaudoti ramadanu

Raka (ELTA) – Garso įrašė, kuri, kaip spėjama, paskelbė oficialus vadinamosios „Islamo valstybės” (IS) atstovas, grupuotės sekėjai raginami per musulmonams šventą ramadano mėnesį, kuris prasidėjo gegužės pabaigoje, vykdyti išpuolius JAV, Europoje, Rusijoje, Australijoje, Irake, Sirijoje, Irane ir Filipinuose.

Įrašas buvo paskelbtas grupuotės kanale šifruotų pranešimų programėlėje „Telegram”. Jo autorystė priski-

riama oficialiam IS atstovui Abi al-Hasan al-Muhajer.

Įrašo autentiškumo patikrinti nepavyko, bet jame skamba tas pats balsas kaip ir ankstesniame įrašė, kurio autorystė taip pat priskiriama IS atstovui.

„Kreipiuosi į tikėjimo brolius Europoje, Amerikoje, Rusijoje, Australijoje ir kitur. Jūsų broliai jūsų žemėse veikia teisingai, todėl imkite iš jų pavyzdį ir darykite, kaip darė jie”, – įrašė raginami kovotojai.

VERSLO NAUJIENOS

Manot lietuviai verslininkai neturi humoro?

Lietuvių kalbos komisija kasmet išrenka gražiausius lietuviškų įmonių pavadinimus. Pats laikas būtų pradėti teikti prizus ir patiems šmaikščiausiems įmonių vardams. Taip rodo verslo informaciją renkančios ir analizuojančios bendrovės atliktas tyrimas.

Ne kartą teko girdėti nuomonių, kad lietuviai nėra labai kūrybingi ar geri humoristai, – sako specialistai, – tačiau peržiūrėjus įmonių, kurios Lietuvoje įregistruotos nuo 2000 m., pavadinimus, tokio klausimo tikrai nekyla. Gal tik kartais dilgteli mintis, kaip tai pavyko įregistruoti.

Verta priminti, kad sugalvoti įmonės pavadinimą, kur kas sudėtingiau nei suteikti vardą vaikui. Juk jei, pavyzdžiui, 2015 m. lietuviai Emilijomis pavadino daugiausiai gimusių mergaičių, tai įmonės pavadinimas privalo toks būti vienintelis. Ir tai tuomet, kai Lietuvoje nuo nepriklausomybės atkūrimo įregistruota per 400 tūkst. įvairiausių verslo subjektų!

Kokių įmonių kūrėjai linksmiausi?

Bene didžiausi humoristai yra asmenys, kuriantys mažąsias bendrijas (MB) ir įvairias visuomenines organizacijas. Tarp tų, kas registruoja UAB'us, irgi nemažai linksmų plaučių žmonių, tačiau kadangi tokios bendrovės – populiariausia juridinė verslo forma, čia šmaikščių pavadinimų procentas vis dėlto yra mažesnis nei tarp mažųjų bendrijų ar visuomeninių organizacijų.

MB kūrėjai neretai bando išivaizduoti, koks jų kuriamas verslas bus. Vieniems tai „Švarus darbelis“, kitiems „Lengvi pinigai“. Yra ir manančių, kad „Darbas ne vilkas“ ir verslauti galima daugmaž „Norim dirbam, norim ne“. Vis tiek neišvengiamai tapsi „Milijonierė“ ar bent jau „Buožė“.

Šmaikščių pavadinimų įmonių savininkai mėgsta panaudoti ir ištiktukus. Kaip jums įmonė „Kuti kuti“, „Opa opa“ arba „Bakst bakst“?

Nuo „Meilės“ iki „Rakšties“

Kuriantys įvairius klubus, bendrijas ir asociacijas juokauti linkę dar labiau. Kaip jums keliautojų klubas „Žvalūs plikiai“? Arba plaukimo vėteranų klubas, kažkodėl pavadintas „Ilgaplaukiai“. Ar žvejų klubas švelniu pavadinimu „Tironas“.

Idomu, ką mąstė gyventojai, savo daugiabučių namų bendrijas pavadinę

„Karaliai“, „Meilė“, „Rakštis“, „Kosmonautai“ ir netgi „Grybeliai“ arba „Rožinis paršelis“?

O kaip jums „Ne apie mane“, ar „Pagyvenusio jaunimo vakarai“? Bet gal labiau patiktų „Biurokrato biuras“, „Mano žmonos tūkstantis veidų“, „Penki stori“ ar „Bim Bam klubas“.

Vis dar manote, kad lietuviai juokauti nemoka? Tuomet galima pasiūlyti tokius pavadinimus kaip sporto klubas „Bobutės krepšinis“, „Slaptieji patarėjai“, „Darželis seneliams“, „Nesąmonė“, „Niektauza“, „Uogienės diena“, o gal tiesiog „Kugelis“.

Neatsilieka ir individualių bei akcinių įmonių kūrėjai. Čia irgi gausu apibūdinimų, nieko gero nežadančių partneriams ar klientams: „Be stabdžių“, „Be gėdos“, „Džukijos vikingai“, „Piratai“, „Gastroholikas“, „Kiaulių valdovai“, „Sunkus partneris“.

Pavadinimuose dažnai sutinkame ir gyvūnus: „Floridos ūdros“, „Sūduvos galvijai“, „Protingieji kurmiai“.

Taip pat ir gal šiek tiek per didelį susireikšminimą: „Darius saulė“ (tikriausiai aliuziją į Prancūzijos karalių Liudviką XIV, pasiskelbusį saule), „Verslas numeris vienas“, „Pirmas milijonas“, „Neeilinis“.

Lietuvių broožai įmonių pavadinimuose

Kai kurių įmonių kūrėjų požiūris į verslą, pateiktas pavadinime, gal kiek netikėtas: „Skupynė“, „Bandit East“, „Šok, juokis ir voliokis“, „Juokas“, „Vakaruška“ (tarm. – vakarėlis), „Spakaina“ (tarm. – ramu), „Pyyp“.

Siekdami įdomiai pavadinti savo verslą, kūrėjai atsisuka ir į tautosaką. Ir nebūtinai senąja: „Pas žyduką“, „Budulis“. Drąsina save: „Sūrus darbas, saldus miegas“, „Bijai vilko, neik į mišką“, pokštauja – „Še2va“. Gal ir patiems teko šį žodį rodyti pirštais ir užbaigti susukant spygą. Ar kalba tarmiškai: „Stats kamps“, „Mondri darbai“. Yra ir bendraujančių su ateiviais „Ufonautas“ bei „Teleportacija“.

Kai kurios įmonės, matyt, labai greit patrauks, o gal jau patraukė, dabartinių Lietuvos valdančiųjų dėmesį, mat vadinasi „Bambalynė“, „Švento Jono puta“, „Auksinis kamštis“, „Paūžkim“, „Alaus upė“, „Smagus raugas“, „Drinkidrinki“.

Kitos pavadinimuose eksploatuoja amžinuosius instinktus: „Baracuda LT“, „CG Barakuda“, „Grožio fėja Vilija“, „Karštas bučinyš“ ar „Karštas žvilgsnis“.

„Lietuvos rytas“

Azartinių lošimų įstaigų pelnai auga kaip ant mielių

Lietuvos lošimų organizatorių žetonų, bilietų, kortelių pardavimo lėšų įplaukos per metus padidėjo 38,4 proc., o išmokėjimai (laimėjimų išmokos, žetonų keitimas į pinigus) – 42,1 proc.

Daugiausia bendrųjų pajamų lošimo įstaigos šiemet gavo iš riboto išlošimo automatais – 9,026 mln. eurų, arba 16,6 proc. daugiau nei pernai pirmąjį ketvirtį.

Pajamos iš nuotolinių lažybų padidėjo 21,7 proc.

Daugiausia įplaukų šiemet gavo lažybų organizatoriai – nuotolinių lažybų organizatorių įplaukos per metus išaugo 70,3 proc. iki 66,528 mln. Eurų. Įplaukos už lošimus automatais išaugo 15,4 proc.

Lošimo įstaigose palikta beveik dvigubai daugiau pinigų. Alkas.lt nuotr.

Pirmąjį šių metų ketvirtį azartinius lošimus Lietuvoje iš viso organizavo 13 bendrovių. Kovo pabaigoje buvo siūloma lošti prie 128 lošimų stalių, 693 neriboto bei 3 782 riboto išlošimo lošimo automatų, šalyje taip pat veikė 167 lažybų punktai.

BNS

Siūloma bausti už alkoholio vartojimą automobilyje

Administracinių nusižengimų kodekse siūloma numatyti atsakomybę už Alkoholio kontrolės įstatyme nustatytą alkoholinių gėrimų laikymo, gabenimo ar vartojimo reikalavimų pažeidimus.

Pagal projektą, alkoholinių gėrimų vartojimas, laikymas ar gabenimas atidarytoje pakuotėje automobilių salonuose, išskyrus autotransporto priemonės, kurių salonas yra stacionariai atskirtas nuo vairuotojo vietos, už-

traukia išpėjimą arba baudą nuo keturiolikos iki 30 eurų.

Taip pat siūloma numatyti, kad viešojo maitinimo vietose išgytų alkoholinių gėrimų išnešimas iš šių viešojo maitinimo vietų pirmadieniais-šeštadieniais iki 10 val. r. ir nuo 8 val. v., o sekmadieniais – nuo 3 val. p. p. baudą nuo 14 iki 30 eurų.

Jei būtų pritarta, šios kodekso pataisos įsigaliotų 2018 m. sausio 1 d. ELTA

Daugėja kinų kompanijose dirbančių amerikiečių

Jungtinių Valstijų piliečių, dirbančių Kinijos kompanijose, skaičius praėjusiais metais šoktelėjo 46 proc. iki 141 tūkst., nurodoma tyrimų bendrovės „Rhodium Group“ ataskaitoje.

Ekspertai sako, kad toks didžiulis padidėjimas paaiškinamas milžiniškomis kitų investicijomis į JAV ekonomiką. Pernai jos padidėjo tris kartus iki 46 mlrd. JAV dolerių.

„Kinijos investicijos Jungtinėse

BNS

Lietuvos bankai atsparūs kibernetinėms atakoms

Lietuvos bankas (LB) savo lėšomis ir pajėgomis pirmasis euro zonoje atliko kibernetines pratybas, kurių metu tikrino mūsų šalies finansų rinkos dalyvių – daugiausia bankų – atsparumą kibernetiniams išpuoliams. Nustatyta, kad Lietuvos finansų rinkos sistema yra pakankamai pajėgi įveikti šios srities rizikas.

Sprendimą patikrinti finansų rinkos dalyvių atsparumą kibernetinėms atakoms paskatino sparti informacinių technologijų plėtra, jų skverbtis į finansinių paslaugų sektorių ir su tuo susijusios rizikos.

„Tam, kad įvertintume, kaip žmonių ir įmonių pinigai apsaugoti nuo galimų kibernetinių atakų, patys ėmėmės programišių vaidmens ir panaudojome gausų ir įvairų „įrankių“ arsenalą“, – sakoma pranešime.

Per tyrimą centrinio banko spe-

cialistai vertino, kaip programišių atakų metu bankai užtikrintų elektroninių paslaugų prieinamumą – buvo imituotos skirtingų scenarijų kibernetinės atakos, vertinta, kaip apsaugota infrastruktūra, tikrintos kibernetinės rizikos valdymo procedūros ir kaip jų laikomasi.

Bankų informacinės sistemos atlaikė imituotas kibernetines atakas, ir tai rodo, kad šiuo metu Lietuvos finansų rinkos sistema yra pakankamai atspari šios srities rizikoms.

Lietuvos banko Priežiūros tarnyba žada ir toliau skirti ypač daug dėmesio kibernetinės rizikos valdymui – periodiškai rengti kibernetinės rizikos bandymus ir konsultuoti finansų rinkos dalyvius, kaip pasirengti šioms grėsmėms ir su jomis kovoti.

ELTA

Euro ir kitų valiutų santykiai (2017 metų birželio 14 d.)

- 1 USD (JAV doleris) – 0,89 €
- 1 AUD (Australijos doleris) – 0,67 €
- 1 CAD (Kanados doleris) – 0,67 €
- 1 GBP (Didžiosios Britanijos svaras sterlingų) – 1,14 €
- 1 NZD (Naujosios Zelandijos doleris) – 0,65 €

Absolventės pedagoginė praktika lietuviybės židinyje – Lietuvių mokykloje Vašingtone

Mokytoja Monika Rupšytė su penktokėmis. Ilonos Verbušaitienės nuotr.

Atkelta iš 1 psl.

Paklausus vaikų, ką žinote apie Lietuvą, išgirdau iš jų lūpų, jog Lietuva yra graži! Tuo metu širdyje pasidarė taip gera. Toli, už Atlanto, gyvenantys žmonės stengiasi, kad jų atžalos neprarastų lietuviškų šaknų. Amerika yra ypatinga šalis tuo, kad neturi savo nacijos – yra susiformavusi tam tikra multikultūrinė erdvė, kurioje kiekvienas individas turi teisę pasirinkti, ar susilieti su svetimųjų jūra, ar siekti išsaugoti savo protėvių tradicijas. Mes, lietuviai, esame užsispyrusi tauta, paskutiniai Europos pagonys, savo tautinę tapatybę išeivijoje žmonės ne vien saugo, bet visomis išgalėmis stengiasi išmokyti savo vaikus lietuvių kalbos, tradicijų, papročių, kad jaustųsi tikrais lietuviais. Daugelis amerikiečių lieka nustebę, jog lietuviai, kurių populiacija yra tik 3 milijonai, turi savo mokyklą Washington, DC erdvėje.

Žmonių gyvenimo stilius Amerikoje gerokai skiriasi nuo Lietuvos. Mokiniai nuo mažens turi daug užklasinės veiklos, o šeštadieniais susirenka į lietuvių mokyklą, nors kartais pavargę po savaitės darbų, tačiau su entuziazmu susipažįsta su Lietuvos istorija, tradicijomis ir papročiais. Nėra geresnio jausmo, kai mokiniai su nuostaba klausosi apie tą paslaptingą kraštą – Lietuvą. Nors kartais mokymosi procesas reikalauja daug išradimo ir kantrybės, daugelis mokinių puikiai kalba lietuviškai, tik kartais kyla problemų, kalbant apie įvairias sąvokas ar istorinius procesus, kurie yra būdingi Europai. Juk didžiausias dėmesys jų mokyklose yra skiriamas būtent Amerikos žemyno istorijai.

Kiekvieną pamoką jaučiu atsakomybę ir jaudulį, galėdama mokinius ne tik supažindinti su Lietuvos istorija, bet pateikti platesnį Europos įvykių kontekstą. Džiaugiuosi mokinių drąsa, individualumu: pamokos metu mokiniai nuolat kelia probleminius klausimus, tai palengvina darbą. Diskutuoju pavyksta sužinoti mokinių nuomones įvairiais klausimais, priartėti prie tiesos. Pirmąjį pusmetį su dešimtokais atlikome istorinį projektą apie keturias kultūros epochas – Antiką, Viduramžius, Renesansą ir Baroką. Mokiniam buvo duota laisva atsiskaitymo forma – atskleisti, kaip jie supranta šias epochas. Likau nustebinta, kaip mokiniai geba savo domėjimosi sritis integruoti į istorinį projektą. Du mokiniai sukūrė istorinį kompiuterinį žaidimą: viena mokinė besidominti

grafiniu dizainu, kitas – programavimu. Dar kitam mokiniui yra aktualu valdymo modeliai ir sistemos, todėl dekoravo keturias kaukes, siekdamas atskleisti pasirinktų valdovų asmenybes ir jų nuopelnus. Dar vienas mokinyssvajoja ateityje tapti architektu, todėl pasirinko išnagrinėti keturių epochų architektūrinius stilius ir žymiausius statinius. Mokiniai pasižymi kūrybingumu ir iškalba, drąsiai ir aiškiai pristatė baigiamuosius darbus. Nuostabu, kad dešimtokai jau geba puikiai realizuoti savo idėjas, manau, jog ateityje pavyks taip pat puikiai įgyvendinti savo svajones!

Lietuviai, gyvenantys Washington, yra nepaprastai nuoširdūs, visada plačiomis šypsenomis, labai rūpestingi: visada paklaus, kaip sekasi, koks mūsų, praktikančių, gyvenimas Amerikoje. Jau atvykus pirmą dieną ir sutikus lietuvių, pasijuto jaukumas ir šiluma – toks jausmas lyg būtume didelė šeima. Labiausiai nustebino vienas dalykas, kad čia sutikti žmonės nekalba su amerikietišku akcentu, išskyrus vaikus, augančius aplinkoje, kurioje anglų kalba yra dominuojanti, o lietuvių tampa antraeilė. Savo kalbos išsaugojimas byloja apie lietuvių patriotizmą ir norą nenutraukti ryšių su Tėvyne.

Jaunesniųjų klasių mokiniai kas kartą stebina savo nuoširdumu ir motyvacija mokytis istorijos. Kiekvieną šeštadienį su didžiuoliu smalsumu klausosi apie tą seną protėvių kraštą – Lietuvą. Didžioji mokinių dalis kasmet keliauja aplankyti senelių į Lietuvą. Stebina mažųjų mokinių geografinės ir istorinės žinios. Kai kurie mokiniai keliauja ne vien po didžiuosius Lietuvos miestus, kaip Vilnius, Kaunas, Klaipėda ar gimtuosius tėvų miestelius, o aplanko beveik visą Lietuvą. Trumpai pagalvojus apie tai, juk gyvendami Amerikoje žmonės dažniausiai turi finansines galimybes aplankyti visą pasaulį, tačiau pasirenka keliauti po Lietuvą, supažindinti jaunąsias atžalas su savo Tėvynės istorija. Mažieji visuomet neslėpdami šypsenų veide pasakoja ir nekaltai giriasi keliųjų išpūdžius, pasakoja apie gimines ir artimuosius, su kuriais linksmiai leido laiką. Jaunam pedagogui turbūt nėra nieko geriau, nei matyti mokinius, besidominčius gimtuoju kraštu. Jie daug ką girdėję ir matę, tai dar labiau motyvuoja stengtis ir paruošti kuo įdomesnes pamokas.

Stebiuosi mokytojų grupe, mūsų yra apie dešimt mokytojų. Kiekvieną ankštų rytą vyksta susirinkimas, ku-

riame trumpai aptariame trumpalaikius, kiekvieno šeštadienio planus ir ilgalaikius – mėnesio ir metų planus. Tokiu būdu direktorė iškelia naujas idėjas, vėliau diskutuojame, kas būtų geriausia Lietuvių mokyklai Vašingtone. Kartu džiaugiamės mokinių pasiekimais, projektų įgyvendinimu, kartu švenčiame mokinių, kolegijų gimtadienius bei tradicines lietuvių šventes. Nuoširdūs ir mieli šeštadienio susirinkimai suteikia pozityvią nuotaiką visam savaitgaliui. Nors darbe iššūkių netrūksta, nuolat skubi, kad viską spėtum padaryti, dėl to kartais neišvengi streso. Tačiau kolegės visada pasiruošusios padėti, patarti, niekada nepagailės gero žodžio ar užuojautos. Lietuvių mokyklos mokytojų kolektyvas yra jaukumo ir nuoširdumo salelė įtemptame mokytojo darbe.

Praktikos metu prisidėjome prie Vasario 16 d. – Nepriklausomybės paskelbimo minėjimo – renginio organizavimo Lietuvių Bendruomenėje. Susirinko labai daug žmonių, pasipuošusių lietuviška atributika. Šventė prasidėjo Tautine giesme, vėliau daug garbingų žmonių atvyko pasveikinti bendruomenę Vasario 16-osios proga. Kiekvienas pranešėjas neslėpė džiaugsmo ir laimės, jog Lietuvai pavyko po tiek

karų ir kančių paskelbti nepriklausomybę ir tapti savo krašto šeimininkais. Abiejų mokyklų Washington, DC erdvėje – Lietuvių mokyklos Vašingtone ir Kristijono Donelaičio lituanistinės mokyklos – mokiniai surengė šventinį koncertą. Jaunosios atžalos su pasididžiavimu, jausdami atsakomybę bei pagarbą, atliko patriotines dainas. Ši šventė buvo nepaprastai svarbi kiekvienam lietuviui, nors toli gyvenant nuo gimtojo krašto, nepamirštant švęsti Tėvynės gimtadienį ir saugojant savo tautinį identitetą.

Metų trukmės absolvento praktika, galiu teigti, – įdomiausias dalykas mano gyvenime. Labai džiaugiuosi turėta galimybe pažinti lietuvių išeivių gyvenimą Amerikoje ir pajusti tą didžiulę meilę savo gimtajam kraštui. Nors kartais kildavo įvairiausių sunkumų, tačiau man, kaip jaunam žmogui, padėjo įgauti daug pedagoginės ir gyvenimiškos patirties. Mokydama mokinius, pati daug ko išmokau, juk mokymasis yra abipusis procesas: bendraudamas, dalindamasis žiniomis, ne vien mokinius augini, bet pats keiti turėtas nuostatas, sužinai daug negirdėtų dalykų. Kiekvienam jaunam žmogui, nebijančiam iššūkių, rekomenduoju absolvento praktiką išeivijoje!

MANO VIRTUVĖ

Ir šventiniam, ir kasdieniniam stalui

Gera savo „bibliotekėlėje“ turėti tokių receptų, kurie nesudėtingi, skanūs ir gražiai atrodo. Šis kalakutienos patiekalas būtent toks – jis nebrangus, jį lengva pagaminti, o kartu pateikti ryžiai su šafranu ir gero vyno taurė nepadarys gėdos šeimininkei nei per Jovines, nei per Kalėdas.

Kalakuto krūtinėlė su vyšnių ir medaus užpilu

Reikės:
800 g (mažiau nei 2 sv) kalakuto krūtinėlės
2 puodelių šviežių arba šaldytų vyšnių be kauliukų
1/2 puodelio sauso raudonojo vyno
1 šaukštelio krakmolo
2–3 šaukštų medaus
druskos, pipirų
šakelės rozmarino
aliejaus kepimui

Kalakuto krūtinėlę nuplauti, nusausinti ir supjaustyti 2 cm (mažiau nei colis) storio gabalais. Padruskinti, pa-

pipirinti. Įkaitintoje keptuvėje su aliejumi apkepti kalakutieną iš abiejų pusių. Perdėti mėsą į kitą indą ir laikyti šiltai.

Į keptuvę, kurioje kepė mėsa, sudėti vyšnias, medų ir kaitinti kelias minutes vis pamaisant. Tuomet supilti vyną, padidinti ugnį ir kaitinti, kol išgaruos alkoholis. Sumažinti ugnį, įmesti šviežio rozmarino šakelę.

Krakmolą ištirpinti 1/3 puodelio šalto vandens ir maža srovele, maišant pilti į padažą. Kaitinti, kol padažas sutirštės.

Prie šios kalakutienos labai tiks boriai išvirti ryžiai su šafranu arba ryžių miltų makaronai.

Skanaus!

Jūsų Indrė

PAS MUS IR APLINK MUS

■ JAV LB Lemonto apylinkės valdyba maloniai kviečia visus dalyvauti ruošiamame Gedulo ir vilties dienos paminėjime, kuris įvyks birželio 18 d. 10:30 val. r. prie Pasaulio lietuvių centro kiemelyje esančio paminklo tremtiniais. Adresas: 14911 127 th. St., Lemont, IL 60439

■ JAV LB Lemonto apylinkės valdyba kviečia dalyvauti Valstybės (Lietuvos karaliaus Mindaugo karūnavimo) dienos paminėjime, kuris įvyks liepos 6 d., ketvirtadienį, 12 val. p. p. Pasaulio lietuvių centre Lemonte, prie paminklo tremtiniais atminti.

„TADAS BLINDA. PRADŽIA“ REŽISIERIAUS DONATO ULVYDO FILMAS

EMILIJA

Is Laisvės alijos

LAISVĖ NEMIRŠTA

Birželio 18 d, 4 val. p.p.
Loews Woodridge
18 Woodward Ave. Woodridge, IL
Bilietai: „Old Vilnius“, „Rūta“, „Smilga“, „Lithuania Plaza“
Rezervuoti galima tel. 708-668-6214

Garsenybės ašaros Vilniuje

Meras R. Šimašius įteikė seriale žvaigždei W. Shatner Vilniaus miesto kortelę ir pakvietė visą komandą apsilankyti gražiausiose sostinės vietose.

Vilniaus miesto savivaldybės nuotraukos

Kaip skubėjo pranešti Lietuvos žiniasklaida, kinu, televizija ir sportu besidomintys vilniečiai birželio 13 d. apstulbo, kai Rotušės aikštėje pamatė prieš kameras žingsniuojančias net penkias Šiaurės Amerikos garsenybes – aktorius William Shatner ir Henry Winkler, amerikiečių futbol žvaigždę Terry Bradshaw, vieną žymiausių visų laikų boksininkų Georges Foreman ir aktorius bei komiką Jeff Dye. Priežastis paprasta ir nepaprasta – Vilniuje buvo filmuojamas amerikiečių NBC televizijos realybės šou „Geriau vėliau negu niekada“ (serialas bus pradėtas rodyti kitų metų sausio mėn.), kurį praėjusiais metais žiūrėjo daugiau kaip 10 mln. žiūrovų visame pasaulyje. Vilniuje kilo sujudimas dar ir dėl to, kad vienas iš garsiųjų svečių ir serialo žvaigždžių – William Shatner – turi lietuviškų šaknų. Garsenybėms buvo surengtas išpūdingas sutikimas, juos Rotušėje pasveikino Vilniaus miesto meras Remigijus Šimašius ir „Go Vilnius“ vadovas Darius Udrys bei meno ansambliai iš Vilkaviškio, pasitikę dainomis ir žydiškais šokiais. Visi šie vaizdai buvo filmuojami ir atsiders realybės šou „Geriau vėliau negu niekada“ transliuojančiuose kanaluose.

O kuo čia dėtas Vilkaviškis? Ogi todėl, kad William, gimusio Kanadoje, žydai seneliai yra kilę iš Vilkaviškio. Ir būtent W. Shatner dėka filmavimo gru-

pė atvyko į Lietuvą, nes jis labai norėjo atvykti į savo senelių kraštą. Ir nors trumpam, bet Vilkaviškyje jis apsilankė, taip pat Trakuose ir Rumšiške. Grįžęs iš Vilkaviškio aktorius sakė: „Apsilankiau ten, kur buvo mano senelių namai. Dabar ten viskas pasikeitę. Buvau ten, kur buvo sinagoga. Jos irgi nebėra. Žinau, kiek kančių čia teko patirti žydams ir visiems žmonėms. Aš labai domiuosi Lietuvos istorija ir kultūra. Ačiū šiai šaliai už šiltą priėmimą“, – dėkojo W. Shatner priėmimo Vilniuje ir susigraudino, kai jam buvo įteikta įrėmintą nuotrauka iš archyvų, kurioje įamžinti Lietuvoje gyvenę jo protėviai, o Vilkaviškio ir Kybartų žmonės įteikė tautinę juostą ir knygą apie žydų kultūrinį paveldą „Dingusios tautos pėdsakais“. Vilniaus meras Remigijus Šimašius jam taip pat įteikė simbolinę vilniečio kortelę, aktorius lietuviška tradicija buvo papuoštas ažuolo lapų vainiku.

Rotušę aktorius vizito proga papuošė trispalviai balionai ir užrašai „Sveikas sugrįžęs namo, Bill“, „Mes mylime tave, Bill“. O kai užgrojo ansamblis „Subtilu-Z“, W. Shatner su kitais serialo dalyviais pasileido šokti kartu su Lietuvos šokėjais, nors aktorius jau yra įžengęs į devintą dešimtį.

„Jaučiuosi kaip Lietuvos karžygys, sugrįžęs namo“, – juokėsi W. Shatner.

„Draugo“ info

Aktorių W. Shatner, turintį lietuviškų šaknų, pasveikino „Go Vilnius“ vadovas Darius Udrys (k.) ir Vilniaus meras Remigijus Šimašius.

Iškilmingas sutikimas sostinės Rotušėje – su dainomis ir žydiškais šokiais.

Seniausias knygynas Lietuvoje!

WWW.MASIULIAI.COM

**Siunčiame knygas, suvenyrus,
dovanėles į visas pasaulio
šalis.**

Namams pirkti paskolos
duodamos mažais mėnesiniais
įmokėjimais ir prieinamais nuošimčiais.
Kreipkitės į
Mutual Federal Bank,
2212 West Cermak Road.
Tel. (773) 847-7747

Advokatas
VYTENIS LIETUVNINKAS
4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)
Tel. 773-284-0100
info@1honestlawyer.com